

Otsikko: Päästökompensaatio	Oppiaineet: Yhteiskuntaoppi, maantieto Laaja-alaisuus: Monitieteinen ja luova osaaminen, eettisyys ja ympäristöosaaminen ja vuorovaikutusosaaminen
Tekijä: Sofia Ervasti	Päivämäärä: 25.11.2020
Kuvaus: Vapaaehtoinen päästökompensaatio on tällä hetkellä oikeastaan ole mahdollista lakien puolesta. Tällä hetkellä on kuitenkin menossa lakihanke, jotta tämä voitaisiin mahdollistaa. Vaikka lain puolesta vapaaehtoinen päästökompensaatio ei ole vielä valmista, voivat opiskelijat heittäytyä luoviksi ja pohtia omia tapoja, joilla he itse olisivat valmiita kompensoimaan päästöjään. Toteutus: Vapaaehtoisen päästökompensaatiota koskevat lakihanke etenee eduskunnassa, joten ensimmäisestä linkistä on hyvä käydä tunnin aluksi vähän vilkaisemassa, mitä eduskunnassa asian eteen tehdään ja miten työ siellä etenee. On hyvä keskustella, mitä myös tarkoittaa sivuilla esiintyvät asiat ja kuinka päätöksenteko oikein etenee. Lyhyen yhteisen tutustumisen jälkeen opiskelijat päästetään pienissä ryhmissä ideoimaan sellaista vapaaehtoista päästökompensaatiota, johon juuri he mielellään tarttuisivat ostaessaan esimerkiksi jonkin tuotteen tai varatessaan lentoliput lomamatkaa varten. Idea on se, että opiskelijat saavat hyödyntää mielikuvitustaan ja luovuuttaan rakentaen sellaisen päästökompensaation, johon juuri he tarttuisivat. Olisiko vaihtoehtona esimerkiksi antaa tietty summa rahaa teknologian kehitystyölle, jolla kehitetään ympäristöystävällisiä vaihtoehtoja vai tukisivatko he ennemmin järjestöä, joka ennallistaa soita tai istuttaa metsää? Vai olisiko sittenkin parempi maksaa päästökompensaatiota siitä, että jokin tahon tekisi töitä vesistöjen puhdistamiseksi ja vahinkojen torjumiseksi? Vai haluaisivatko oppilaat kehittää luomutuotantoa rahoilla, joilla kompensoisivat omia päästöjään? Opiskelijoiden on myös hyvä tässä yhteydessä pohtia sitä, mitä tekemiään valintoja tai ostamia tuotteita he olisivat valmiit kompensoimaan päästökompensaation keinoin. Ryhmät voivat koostaa esiin nousseista ideoista lyhyen esityksen tai tiedoston, jotta ryhmien keksimiä ideoita voidaan yhdessä käydä läpi. Materiaaleissa on linkki sivustolle, joka tällä hetkellä tarjoaa päästökompensaatiota. Sen voi näyttää opiskelijoille, mikäli kokee tarpeelliseksi. Materiaaleissa löytyy myös linkki sivustolle, jossa voi laskea oman ilmastovaikutuksensa. Se voi auttaa opiskelijoita ymmärtämään omaa ilmastovaikutusta ja sitä, mitä he voisivat päästökompensaation avulla tilanteelle tehdä muiden ratkaisujen lisäksi, joilla voisivat omaa kulutustaan pienentää.	
Kesto: 1–2 * 75 min.	Materiaali oppitunnille: Eduskunnassa asian eteneminen: https://intermin.fi/hankkeet/paastokompensaatiot-ja-rahankerayslaki Sivusto, joka tarjoaa päästökompensaatiota: https://www.ilmastoapu.fi/verkkokauppa?gclid=CjwKCAiA-L9BRBQeIwA-bm5fmDat7sOJTDF4U1W5cVCZamI_U3GsxSYHxevxo9f9Pfbf5owzed6AhoCTiwQAVD_BwE Oman ilmastovaikutuksen laskeminen laskuri: https://ilmastodieetti.ymparisto.fi/ilmastodieetti/
Arviointi: Voidaan suorittaa esimerkiksi formatiivisesti, opettajan havaintojen pohjalta. Arvioidaan sitä, kuinka monipuolisia, mahdollisia ja ympäristön sekä talouden kestävyys huomioivia opiskelijan kehittämissä ideat päästökompensaatiosta. Opiskelija osaa myös pohtia omaa mahdollista toimintaa eettisyyden ja vastuullisuuden näkökulmasta. Arvioidaan sitä hahmottaako opiskelija peruspiirteet lainsäädännön valmistelun ja toimeenpanon osalta.	

Oppimateriaalit on tuotettu ja koostettu opettajien ja korkeakouluopiskelijoiden toimesta vuosina 2019-2021 Ilmastomuutos lukioihin! -hankkeessa (Opetushallituksen rahoittama hanke lukiouudistuksen toimeenpanon tukemiseen). Materiaalit löytyvät kotisivuilta <https://www.ilmastonmuutoslukioihin.fi> ja ovat vapaasti käytettävissä.

Tavoitteet:

Opiskelija pohtii päästökompensaatio keinoja, jotka olisivat tulevaisuuden kannalta mahdollisia ratkaisuja. Yhtä lailla opiskelija huomioi keinoissaan ympäristöllisen ja taloudellisen kestävyden. Tavoitteena on suunnitella omaa toimintaa mahdollisten päästökompensaatioiden kannalta eettisyyden ja vastuullisuuden osalta.

Tavoitteena myös hahmottaa peruspiirteitä lainsäädännön ja eduskunnan toiminnan osalta lain valmistelun ja toimeenpanon kannalta.

Huomioita:

Oppimateriaalit on tuotettu ja koostettu opettajien ja korkeakouluopiskelijoiden toimesta vuosina 2019-2021 Ilmastomuutos lukioihin! -hankkeessa (Opetushallituksen rahoittama hanke lukiouudistuksen toimeenpanon tukemiseen). Materiaalit löytyvät kotisivuilta <https://www.ilmastonmuutoslukioihin.fi> ja ovat vapaasti käytettävissä.